

O I S O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků býv. OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník. Založeno r. 1996

Slovo úvodem

Politická situace Evropy i okolí začíná připomínat neklidný začátek minulého století. Tomu také předcházelo období ukolébavé stability. Pak však přišly dvě světové války, krize a dvě totální ideologie. Pamatujte, že vše má své počátky dávno před tím, než se to stane, ale lidé bývají slepí k náznakům. V žádném případě nechci být Kasandrou a spolu s vámi věřím, že je před námi krásné léto a překvapit může leda Medard.

Motto

Moudřejší ustoupí. Smutná pravda, na níž je založena světovláda hlouposti.

Z citátů, reklam, inzerátů a...

„Myšlení, stejně jako hra na housle nebo piano, vyžaduje denní cvičení“.

„První láska je los, který nevyhrává, ale celý život si pomatuješ jeho číslo“.

„Láska přichází po špičkách, ale při odchodu bouchá dveřmi“.

„Strach lže a ty mu věříš“.

„Hemživost s lety klesá a tak můj poklad ve spermobance má čím dál vyšší hodnotu“.

„Inteligentní lidé se snaží problémy řešit, geniální se je snaží nedělat!“

„Láska na první pohled je zároveň posledním pohledem rozumu“.

„Zdá se, že novou svatou trojicí jsou nyní sex, smutek a stres“.

„Co slyším, to zapomenu. Co vidím, si pamatuji. Co si vyzkouším, tomu rozumím“. *Konfucius*

Víte, že?

- Celková hmotnost bakterií žijících v lidském těle je cca 2kg.
- Celkový povrch lidských plic je asi 100 m², což představuje plochu tenisového kurtu.
- Aktuální míra softwarového pirátství je celosvětově 42%. Jsou země s mírou pirátství takřka závratnou (jako například Čína s 78 % či Gruzie s 93%), ale také velmi nízkou (USA s 20 % například). Odhady míry pirátství a objemu "upíratěných" peněz (až 58.8 miliardy dolarů celosvětově) jsou samozřejmě předmětem řady dohadů, zejména co se metodiky týče. V České republice je aktuální míra pirátství 36% a dlouhodobě klesá.
- ČR s více než 2000 zachovalých hradů a zámků má jejich největší hustotu na světě
- 95% serotoninu, našeho hormonu dobré nálady je produkováno ve střevech.
- Je 0,00001% šance, že se vaše letadlo zřítí. To není zlé, ale jak říká Ota, nakonec jsou dvě možnosti, buď se zřítí, nebo ne.
- Je zajímavé, že když řeknete mužům, aby vám ukázali ruce, ukážou vám je dlaněmi vzhůru, zatímco ženy dlaněmi dolů – že by poukazovaly na svou pěknou manikúru?
- Přečten genom mouchy *tsetse*, spavou nemoc ale dosud léčit neumíme.
- Naší sluneční soustavě trvá 225 milionů let, než ukončí jeden oběh kolem centra naší galaxie. A to se pohybuje rychlostí 217 km/s. Takže nemůžeme vědět, co nás vše může po cestě potkat. Za dobu existence Země jsme uskutečnili jen 20-21 oběhů.

Zajímavá úloha

Tak zas něco jednoduššího. Velká krychle o rozměrech 9x9x9 je tvořena malými krychličkami o rozměrech 1x1x1. Tato velká krychle byla nabarvena. Kolik malých krychliček má obarveny právě dvě stěny? Když už jste v tom, tak kolik jen jednu stěnu?

Kořeny politické korektnosti

Kde se vzaly kořeny politické korektnosti, které je kolem nás najednou tak plno? Obávám se, že elity předpokládají, že lid je ve své podstatě hloupý, neumí si sám udělat názor a proto mu ho předloží a odfiltrovávají od něj všechny problematické věci, nevhodná slova a vše, co by ho mohlo znepokojovat. Tu trochu adrenalinu mu dopřejí bulvárem. Klidnému lidu se snadněji vládne, než lidu znepokojenému. Převzali taktiku mistra propagandy Josepha Goebbelse, že mnohokrát opakovaná nepravda začne být vnímána jako pravda. Unaví a vtluče se postupně do hlavy. Mnohokrát přecházené a vylepšené problémy mají zmizet. Aspoň prozatím. Vylepšit problémy je přece mnohem snadnější, než je řešit. Netuší, že tím zvyšují atraktivitu těchto záležitostí u těch aspoň průměrných a chytřejších.

Po upravených problémech přicházejí zákazy – slov, předmětů denní spotřeby, knih. Samozřejmě pro dobro nás všech. Od deficitu demokracie k deficitu svobody – té skutečné. Stále přece máte svobodu projevu, toho korektního. Je přece tolik témat, ke kterým se můžete vyjadřovat, tak proč chcete uvažovat zrovna o srovnání nacizmu a komunizmu, cikánské otázky, militantním islámu, přistěhovalcích a bůh ví, čem ještě? Fuj, podívejte se, jak se tím znemožňujete, to je přece tak nevkusné a nevhodné. Jenomže přichází vám to na mysl právě proto, že cítíte, že tam jsou skryté slabiny a nebezpečí, že tam jsou nejisté i samotné elity.

Ano politická korektnost je dobrá pro bezhlavé stádo, ale ne pro myslící lidi. Navíc je to jen nebezpečné oddalování řešení problémů. Jako byste měli rakovinu a říkali, to je dobré, to je jen žaludeční nevolnost, nechte to být. Stejně tak, když takový „korektní“ problém ve společnosti přezraje, začnou se dít věci. Politici, a zdaleka ne jen ti naši, poněkud „zpstrosovatěli“ a jen si kupují čas. Možná jim to stojí za to, protože žijí a uvažují jen v čtyřletých volebních intervalech. Asi je jim jedno, že přemalovávají i některé základní problémy naší civilizace a koupu jí tak hrob. Ale naši potomci tady chtějí žít i po stu letech. Co by dnešní politické korektnosti řekli takový humanisté jako Karel Čapek nebo Albert Einstein? George Orwell se v hrobě jen potutelně usmívá.

Hrozí nám digitální demence?

Jirka Juda mě upozornil na zajímavý článek (*viz odkaz na konci*). Je to vlastně recenze pozoruhodné a burcuje knihy a pojednává o tom, jak se na nás podepisují digitální média.

Jsou jiná, rychlá a tedy stručná. Chrlí fakta a ne myšlenky. Pomalu, ale jistě mění strukturu našeho duševního života. Odvykáme si o jevech a věcech přemýšlet z různých stránek a pohledů. O jejich souvislostech. Místo toho hromadíme fakta a bereme je tak, jak přicházejí. Náš mozek se začíná více podobat slovníku či databázi, než přemýšlivému orgánu. Náš život se oplošťuje, nečteme literaturu, jen displej a z naší mluvy mizí košaté výrazy. Stručná mluva se začíná podobat spíše programovacímu jazyku. Digitální svět nezná city a emoce, a když tak jen spíše v agresivních hrách, takže kde k nim mají mladí přijít, když s mobilem či tabletem tráví většinu času.

Jak píše autor: *První, kdo na problém digitální demence upozornil, však byli příslušníci nejvíc*

digitalizovaného národa na světě – Jižní Koreje, kde dvě třetiny dětí vlastní chytrý telefon. Korejci u svých dětí a teenagerů popsali poruchy paměti a soustředění společně s tékavostí a citovým „zploštěním“. Děti hůř četly psaný text a méně mu rozuměli. Korejci později přišli na to, že část těchto poruch souvisí s příliš intenzivním využíváním digitální techniky.

No sáhněme si do svědomí i my. Pamatujete si ještě dnes nějaká telefonní čísla? Já ne, protože jsou přece v paměti telefonu. To svoje jen díky tomu, že jsem si ho zvolil jako datum narození manželky. A zapomenout to, to už by byl opravdu průsvih. Nějaké jednoduché výpočty v paměti? Ale jděte, na každém elektronickém zařízení je přece kalkulačka. Digitální média a virtuální digitální svět mají všechny atributy drogy a jako každá droga mění náš mozek a poutají nás do svých tenat. Je jen na nás, zda dokážeme s touto drogou žít a užívat ji jako několik šálků kávy či alkohol na příležitostných oslavách nebo nás stráví a staneme se notoriky. Se vším, co k tomu patří.

<http://echo24.cz/a/igHPc/digitalni-demence-zranitelne-deti-chudi-i-nejisti>

Koho budeme proklínat na konci století?

Tak jako jsou za pohromu 20. století považováni Hitler a Stalin budou na konci 21. století patrně proklínáni ekologičtí alarmisté, zastánci lidské viny na globálním oteplování a další nadstavboví byrokraté. Jsou totiž schopni zpusťovat Evropu srovnatelným způsobem. Ti dříve jmenovaní uvrhli Evropou do války a ti druhí ji uvrhnou do chudoby a ekonomického zaostávání. Jako by nestačil sám fakt, že euro-americká civilizace již vyčerpala své možnosti růstu. Máme na kahánku a oni si ještě vymyslí emisní odpustky, podporu obnovitelných zdrojů. Jejich lobby urvala z našeho krajice takový kus, že nám pak chybí na nové životně důležité investice. Jen se rozhlédněte po všudypřítomné fotovoltaike a žlutých lánách řepky. To vše dotujeme a platíme my. Jejich taktika je postrašit a pak vysát. Asiati se nám smějí a ochotně nám prodávají fotovoltaičké panely. Je přirozené, že když se někomu dobře daří, začne dbát o nadstavby jako životní prostředí, sociální opatření. Proč ne, když prostředky zbývají. Lehce se na ně zvyká, ale velmi obtížně odvyká. Jen pomněte Řecko. A my jsme v sestupné fázi, kdy nám pod tlakem neúprosné nové konkurence půjde jednou o holou existenci.

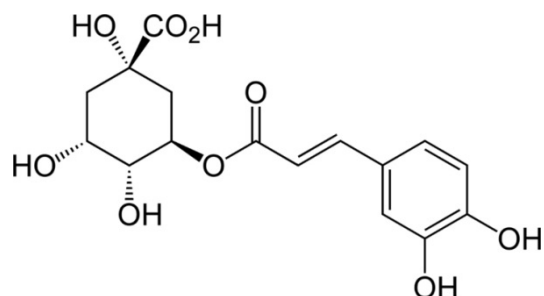
Nebude to samozřejmě hned, ale trendy jsou nastaveny a pracují. Podobně jako kdysi porodnost Albánců v srbském Kosovu. Odvykli jsme si svoji práci vytvářet nějaké věci, hmatatelné hodnoty. Snažíme se prodávat služby, know-how, poradenství. To nevydrží dlouho. Uvědomme si, že jednou bude nutností odbourávat sociální vymoženosti a omezovat záchranné sítě. Pod neúprosným tlakem konkurence budeme muset omezit i ochranu přírody. Vydělat na obživu a netrpět hladem se stane hlavní prioritou. Pak nepostačí vzdát se těchto věcí jen na úroveň asijské konkurence. Oni už budou rozjetí a budou dál. Možná pro ně budeme montážními závody, provozovatelé obtěžujících a znečišťujících technologií. Budeme muset klesnout hlouběji. Pak bude jen absurdní vzpomínkou, kolik lidí dnes živíme v oblastech životního prostředí, certifikací a sociálních sítí a kolik nás to stojí. Jak kde které staré nádraží bylo opečovávanou státní památkou. Místo toho abychom rozvíjeli nové technologie a byli konkurence schopní. Svět se řítí v expresu technické civilizace. Stále rychleji a je iluzorní, že by z něj někdo mohl vystoupit a žít jinak. Může z něj samozřejmě vypadnout. Se všemi důsledky, které slovo pád implikuje. Netvrdím, že je to ten nejlepší ideál, ale je to tak. Homo sapiens se vydal touto cestou a ti kteří nestačili, jako třeba Homo neanderthalensis už tu nejsou.

Touto možná trochu chmurnou, ale nikoliv nereálnou, vizí jsem chtěl jen všem těm humanistům,

environmentalistům, ale i nám všem připomenout, že rozumný hospodář nežije na dluh a své aktivity konfrontuje se svojí peněženkou. A když v ní ubývá, přestane kupovat kaviár, chodit do divadla a jezdit na dovolenou do zahraničí. Vystačí i s chlebem s máslem. V zájmu své existence se musí umět včas vzdát spousty věcí, které měl tak rád a které považoval za samozřejmé součásti svého života. Musí to udělat, aby si zachoval naději, že jednou zas bude možná lépe.

Káva nás chrání před slepotou

Ty tam jsou doby, kdy se pití kávy považovalo spíše za zlovyk, který našemu zdraví moc neprospívá. Novější výzkumy to už dávno vyvrátily. Nyní vědci zjistili, že kromě osvěžujícího účinku také látky v kávě chrání naše oči. Jmenovitě sítnici proti degenerativním změnám sítnice (množení buněk a deformace). Za tento účinek vděčí káva složitému esteru kyseliny kávové, který korejší vědci nazvali CGA (*chlorogenic acid*, ač v sobě chlor neobsahuje).

Ve stávajícím seznamu zdravotně prospěšných účinků kávy, jakými již jsou snižování rizika vzniku chronických nervových onemocnění, rakoviny prostaty, diabetes, Alzheimerovy choroby, stárím se zhoršující kognitivní schopnosti, od věřejška přibyla i prevence degenerace sítnice. Tak si vychutnejte odpolední šálek kávy.

<http://www.osel.cz/index.php?clanek=7585>

Konečně vědci přišli na to, že strašit nás nemá smysl. Teď ještě aby brzy někdo objevil, že koňak nás chrání před hluchotou a uzene před Alzheimerem a život nebude mít chybu.

Žebříček světových univerzit

	Univerzita	Stát	Skóre
1	Harvard University	USA	100
2	Massachusetts Inst. Technol.	USA	87,6
3	University of Cambridge	VB	81,3
4	University of Oxford	VB	73,0
5	Univ. of California, Berkley	USA	72,4
6	Stanford University	USA	70,0
7	Princeton University	USA	36,2
8	Univ. of California, Los Angl.	USA	35,6
9	The University of Tokyo	Jap	32,9
10	Yale University	USA	32,8

Karlova univerzita je na 233. místě, ČVUT na 451., Masarykova univ. v Brně v páté stovce. U nás se podobné žebříčky dělají jen v rámci daného oboru. Ono taky porovnávejte práva, medicínu a informační technologie.

Podivné účinky různých látek

Anafranil (clomipramine) je antidepresivum, které však u některých žen vyvolává orgasmus při úmyslném zívání.

DDT, zakázaný pesticid prý má účinky jako extáze. V 50. letech se malé množství DDT prý přidávalo do ginu (koktail Mickey Slim).

DIPT je aminokyselina diisopropyltryptofan, která ovlivňuje sluch (snižené vnímání intenzity, zkrácená hudba, zvonění v uších).

Šafrán, vzácné koření má též psychoaktivní účinky.

Xenon, těžký netečný plyn se pro své účinky také používá jako anestetikum.

Čokoláda, resp. alkaloid **theobromin** v ní snadno otráví vašeho psa, protože jeho játra ho špatně odbourávají.

Plastická trhavina C4 (*cyclotrimethylene trinitramine*), obdoba Semtexu bývá některými veterány v menším množství pozřena pro své psychedelické účinky. *dle netu*

Docela dobré vtipy:

<http://neviditelnypes.lidovky.cz/chtip-nejvetsi->

tragedie-0wp-p_zabava.aspx?c=A140509_170040_p_zabava_wag

I rostliny mají svou wifi...

Že si rostliny vzájemně postěžují, když je něco žere, je už obehnaná písnička. Japonci ale nyní u rajčete zjistili, že pakety vzduchem zasílaných molekul, předají příjemkyni, kromě sdělované informace, ještě jakýsi bonus. Napadená nešťastnice začne vysílat poplašnou zprávu formou molekulárních paketů látky cis-3-hexenol. Sousedka nejprve chemického posla přetvoří na jiný alkohol, aby z něj nakonec syntetizovala cis-3-hexenylvicianosid. To už je molekula jedovatého glykosidu, kterým se rostlina brání proti hmyzu.

<http://www.osel.cz/index.php?clanek=7587>

Varování pro pošťačky

Řešení úlohy: Právě dvě stěny budou mít obarveny všechny "hranové" krychle kromě "rohových". Takových krychlí připadne na každou hranu 7. Krychle má 12 hran, takže celkový počet těchto krychlí je $12 \cdot 7 = 84$. Jednu stěnu má vybarvenou na každé stěně jen 7×7 „vnitřních“ krychliček. Stěn je šest, tedy $6 \times 7 \times 7$, což je 294.

Kontakt s mimozemšťany – přínos nebo katastrofa?

I když je kontakt s mimozemskou civilizací nepravděpodobný, měli bychom přemýšlet o tom, co by pro nás znamenal. Původní sci-fi literatura byla vesměs optimistická a slibovala si od setkání velký technický i společenský pokrok. Vznikl i program hledání takových civilizací pomocí sledování jejich signálů, SETI. Dokonce jsme sami aktivně vysílali informace o sobě do vesmíru (sondy Voyager nebo v r. 1974 tříminutová radarová zpráva k hvězdokupě M13). Podobná poselství pak odcestovala do kosmu ještě několikrát. Kde všichni jsou, že jsme jejich signály ještě nezachytili? Postupně však slíh také hlasy, že si zahráváme a hazardujeme se svojí existencí. Co k tomu vede? Především pozemská zkušenost z kontaktu různých kultur. Jak dopadlo setkání amerických indiánů s bělošskou civilizací? Je setkání s naší kulturou přínosné pro domorodce v Amazonii nebo na Nové Guineji? Každopádně rozvrátí jejich dosavadní způsob života. Ale nahradí ho něčím lepším a trvalejším? A to byla setkání v rámci jedné rasy. Jak se chováme k jiným živočišným druhům? Některé pojídáme, jiné trpíme či ignorujeme a část vyvolených chráníme. Co když budou mimozemšťané inteligentně tak nad námi, že jim bude setkání připadat jako nám s hlodavci nebo sudokopytníky? Chtěli bychom my komunikovat a spolupracovat třeba s plazy nebo mravenci? Ale i kdyby inteligentní propast nebyla tak obrovská, jaké motivy by vedli mimozemšťany k návštěvě naší planety? My si naivně představujeme, že touha za poznáním a chuť sdílet informace. Ale inteligence se evolucí vyvine spíše u dravých druhů s dominantním chováním, tak proč by měli být altruisty? My jimi také jsme jen na oko, viz historie válek. Není pravděpodobnější, že takovou cestu podniknou spíše z nutnosti nalézt zdroj surovin, levné či otrocké pracovní síly či nové životní prostředí? Ekonomika a pragmatismus budou asi celovesmírné, protože tak nějak vyplývají ze zákona o zachování energie. Ti první by možná mohli být i zdvořilí a zvědaví, ale po vědcích vždy přijdou manažeři a zlatokopové. Mimozemšťané, disponující takovými technologiemi

a zdroji, aby dorazili k nám, budou mít patrně také enormní spotřebu surovin a energií.

Něco jiného je, narazíme-li my na našich cestách na počátky života na jiné planetě, po čemž vědci prahnou. I tak by to významně ovlivnilo základy filosofie a náboženství a naše vnímání vesmíru.

Mimozemšťané na naší planetě asi nepřistanou v horizontu našich životů a možná nikdy. Faktory časové omezenosti inteligentní civilizace a nedozírné dálavy vesmíru nás možná chrání. A budme tomu rádi.

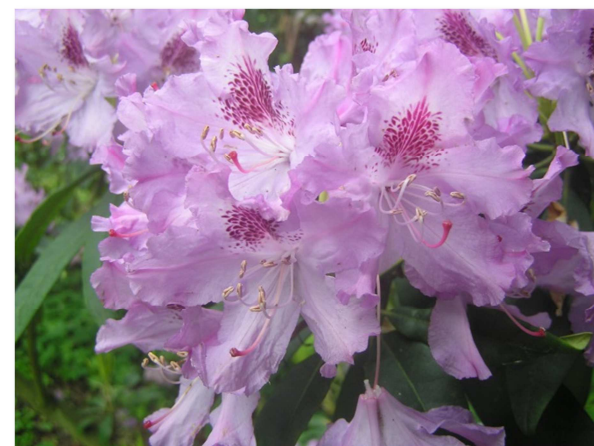
Zklamání z resveratrolu

Resveratrol (trans-3,4',5-trihydroxystilben, $C_{14}H_{12}O_3$). Tento stilbenoid je jedním z přirozených fenolů a phytoalexinů. Je ho plno ve slupkách červeného vína, různých bobulích jako borůvky nebo rybíz. Vinná réva si tuto látku vytváří jako jed, kterým drží na uzdě bakterie a plísň. Zahání je resveratrole do doby, než jim v hroznech zkomplikuje život vysokou cukernatostí. Měl mít téměř záračné výsledky na prodloužení života, tlumení rakoviny a kardiovaskulární onemocnění. U nižších živočichů a na myších to funguje, ale u člověka se to moc nepotvrzuje.

<http://www.osel.cz/index.php?clanek=7611>

A slovo závěrem

Tak co, nepromarnili jste květen a zajeli jste se někam pokochat rozkvetlými azalkami a rododendrony? Či další květenou. Nejlepší je to samozřejmě v Průhonickém parku nedaleko Prahy, ale své půvaby má i japonská zahrada v botanické v Troji. V Průhonicích naleznete nepřehlednou paletu barev azalek. Po celém parku nebo na skalách alpinia podél potoka. Zajímavé je, že voní jen některé žluté druhy azalek. U rododendronů pak žasnete nad jemnými, jako z vosku vytvarovanými velkými květy od bílé přes růžovou až po fialovou či sytě karmínovou. Oblíbil jsem si zejména bílé nebo růžové s temnějším červeným kolorováním.

Pokud jste snad květen trestuhodně propásli, neklesejte na mysli a ještě v červnu to můžete napravit. V genofondové zahradě Botanické zahrady na Chotobuzi (v průhonickém parku vlevo na pahorku, tzv. *zakázanka*) na vás čekají pivoňky, kosatce, jezírka s lekníny a později pak nepřehledné množství růží. Stojí za to tam zajít a v tichém rozjímání posedět na lavičce pod hruškou. Má to však jeden zádrhel. Otvírací dobu, která je **9.5. - 30.6. denně mimo pondělí, 9 - 17 hodin**, ale později - 1.7. - 30.9. pouze v pracovních dnech mimo pondělí, 9 - 14 hodin. Tak tedy neváhejte.

http://www.pruhonickypark.cz/index.php?site=default&p=oteviraci_doby